

ЕКОНОМЕТРИЧНІ МЕТОДИ ПРОГНОЗУВАННЯ РИНКОВОГО ПОПИТУ

Викладач: д.е.н., професор Іванов Микола Миколайович

Кафедра: управління персоналом і маркетингу, V корп. ЗНУ, ауд. 218а (2^й поверх)

Email: nn_iva@ukr.net

Телефон: (061) 228-76-25 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: Viber, Zoom

Освітня програма, рівень вищої освіти		Маркетинг, магістр				
Статус дисципліни		Вільного вибору студентів				
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2020-2021 1 семестр	Рік навчання - 1	Тижні	11
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів ¹		4	Лекційні заняття – 12 год Практичні заняття – 10 год Самостійна робота – 68 год.	
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11349			
Консультації:			о понеділка, 11.00-12.55 або за домовленістю чи ел. поштою			

ОПИС КУРСУ

Набуття у майбутніх фахівців теоретичних та практичних навичок, а також сформувати знання щодо прогнозування ситуації та її здійснення у маркетинговій сфері з перевіркою, аналізом перебігу визначеної прогнозованої ситуації на ринку.

Вивчення теоретичних методів та прикладних підходів щодо прогнозування дозволить студентам використовувати на практиці методи і прийоми маркетингового моделювання, які необхідні в майбутній професійній діяльності.

Мета курсу – є надати студентам знання в застосуванні економетричних моделей і методів прогнозування у маркетингової діяльності з метою використання їх в практичній діяльності та дати практичні навички для використання у діяльності економічних об'єктів та їх майбутньої професійної діяльності.

На методичному рівні ознайомити студентів з основними підходами та алгоритмами застосування моделей прогнозування у маркетингу та їх використання в інформаційних системах та Internet технологій.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможеться:

- 1) аналізувати тенденції щодо розвитку економічних об'єктів на основі отриманого прогнозу;
- 2) визначати методологічні основи статистичного моделювання та прогнозування, перевірки гіпотез і верифікації прогнозів;
- 3) встановлювати особливості методів аналізу та прогнозування за маркетинговими даними;
- 4) користуватися сучасними технологіями прогнозування при вирішенні аналітичних і дослідницьких завдань;
- 5) прогнозувати рівень цін на Internet ринку і характеристики товару;
- 6) прогнозувати досліджувані показники;

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS). Детальна формула розрахунку – в рекомендаціях.

7) аналізувати зовнішнє і внутрішнє оточення економічного об'єкту, виявляти її ключові елементи і прогнозувати їх вплив на організацію.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

- Буртняк І.В., Малицька Г.П. Прогнозування економічних і соціальних процесів: навч. посіб. - Київ; 2019. – 131 с..
- Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посіб. / В.М. Геєць [та ін.] ; за ред. А.А. Мазаракі ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : б. в.], 2010. - 279 с
- Присенко Г.В. Прогнозування соціально-економічних процесів : навч. посіб. / Г.В. Присенко, Є.І. Равікович. - Київ : КНЕУ, 2005. - 378 с.

+ до кожного заняття рекомендуються додаткові джерела (див. Moodle).

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні** завдання:

- Усне опитування і обговорення практичних завдань.
- Теоретичні тести за пройденим матеріалом – 2 тести по 10 балів кожен (за 1й і 2й півсеместри, проводиться онлайн на платформі Moodle).

Поточний контроль передбачає такі **практичні** завдання:

- Виконання практичних завдань та захист отриманих результатів (завдання до практичних робіт з дисципліни у Moodle).
- Виконання практичних завдань додаткового рівня та захист отриманих результатів (завдання до практичних робіт з дисципліни у Moodle).

Підсумкові контрольні заходи (тах 40 балів):

Підсумковим контрольним заходом є залік.

Критерії оцінювання заліку. Максимальна оцінка, яку студент може отримати за екзамен складає 40 балів. Залік містить два завдання: теоретичне і практичне, кожне з яких оцінюється в 20 балів.

Результат виконання студентом кожного теоретичного завдання оцінюється за такою шкалою:

- 20 балів (максимальна оцінка): студент правильно відповів на теоретичне питання;
- 19-15 балів: студент дав не повну відповідь без суттєвих помилок або з незначними помилками;
- 14-9 балів: студент отримує у випадку, якщо він відповідає не менше ніж на 30 % питання, зокрема знає тільки визначення понять та з загальних рисах може відповісти на поставлене запитання;
- 8-3 бали: студент отримує у випадку, якщо він знає тільки визначення понять;
- 0 балів: студент не відповів на питання або дав не правильну відповідь.

Результат виконання практичного завдання на комп'ютері оцінюється за такою шкалою:

- 20 балів (максимальна оцінка): студент правильно та у повному обсязі розв'язав задачу і зробив висновки;
- 19-12 балів: студент розв'язав задачу не в повному обсязі з незначними помилками;
- 11-7 балів: студент розв'язав задачу не в повному обсязі із значними помилками;
- 6-2 бали: студент не розв'язав задачу, але допустив помилку у формулі та зробив спробу зробити висновки;
- 0 балів: студент отримує у випадку, якщо він не розв'язав задачу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Залік
A	90 – 100 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Вид теоретичного завдання: опитування на парі	тиждень 1-2	1%
	Вид практичного завдання: Використання прогнозів та їх значення згідно з практичним завданням Moodle.	тиждень 1	9%
Змістовий модуль 2	Вид теоретичного завдання: опитування на парі(Тестування за змістовими модулями 1-2 на платформі Moodle)	тиждень 3-5	10%
	Застосування статистичних даних згідно з практичним завданням Moodle.	тиждень 3	10%
Змістовий модуль 3	Вид теоретичного завдання: опитування на парі	тиждень 6-7	1%
	Вид практичного завдання: Прогнозування на основі лінійної моделі згідно з практичним завданням Moodle.	тиждень 6	9%
Змістовий модуль 4	Вид теоретичного завдання: опитування на парі(Тестування за змістовими модулями 3-4 на платформі Moodle)	тиждень 8-10	10%
	Прогнозування на основі адаптивних моделей згідно з практичним завданням Moodle.	тиждень 8	10%
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання: залік (на Moodle)		тиждень 11	20%
Підсумкове практичне завдання: залік (на Moodle)		тиждень 11	20%
			100%

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1			
Лекція 1	Поняття та функції прогнозів та їхнє значення в економіці.		
Тиждень 2			
Практична робота 1	Використання прогнозів та їх значення у маркетингу згідно з практичним завданням Moodle.	1. Проаналізувати отримані результати.	5
Змістовий модуль 2			
Тиждень 3			
Лекція 2	Статистичні дані, що використовуються в прогнозуванні.		
Тиждень 4			
Практична робота 2	Застосування статистичних даних в процесі прогнозуванні згідно з практичним завданням Moodle..	1. Проаналізувати отримані результати.	5
Тиждень 5			
Лекція 3	Екстраполяція лінійної функції тенденції розвитку.		
	Підсумковий півсеместровий контроль (теоретичний)	Тестування за змістовими модулями 1-2 на платформі Moodle	10
Змістовий модуль 3			
Тиждень 6			
Лекція 5	Прогнозування на основі нелінійної моделі.		
Практична робота 3	Прогнозування на основі лінійної моделі згідно з практичним завданням Moodle.	1. Проаналізувати отримані результати.	10
Тиждень 7			
Змістовий модуль 4			
Тиждень 8			
Лекція 5	Прогнозування на основі адаптивних моделей.		

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни**

Тиждень 9			
Практична робота 4	Прогнозування на основі адаптивних моделей згідно з практичним завданням Moodle.	1. Проаналізувати отримані результати	5
Тиждень 10			
Лекція 7	Економетричні моделі як інструмент прогнозування.		
Тиждень 11			
Практична робота 5	Прогнозування на основі адаптивних моделей згідно з практичним завданням Moodle..згідно з практичним завданням Moodle.	1 Проаналізувати отримані результати	10
	Підсумковий півсеместровий контроль (теоретичний)	Тестування за змістовими модулями 3-4 на платформі Moodle	10

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Книги:

1. Буртняк І.В., Малицька Г.П. Прогнозування економічних і соціальних процесів: навч. посіб. - Київ; 2019. – 131 с..
2. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посіб. / В.М. Геєць [та ін.] ; за ред. А.А. Мазаракі ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : б. в.], 2010. - 279 с
3. Присенко Г.В. Прогнозування соціально-економічних процесів : навч. посіб. / Г.В. Присенко, Є.І. Равікович. - Київ : КНЕУ, 2005. - 378 с..

Інформаційні ресурси:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11349>

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс зорієнтовано на дослідження чисельності населення і її змін. Форма проведення занять є лекційно-практичне з рішення завдань з застосуванням MS Excel та захистом розрахунків та опитуванням.

Демографічний аналіз здійснюють стосовно певного часу і певної території.

Очікується, що студенти під час вивчення та застосування демографічного аналізу зможуть проводити розрахунки статистичних показників (абсолютних, відносних та середніх величин, індексів, ймовірних характеристик інтенсивності демографічних процесів), математичного моделювання (встановлення кількісної залежності між демографічними процесами та чинниками, що на них впливають), соціологічний (отримання потрібної інформації шляхом опитування, інтерв'ю тощо) та подання демографічної інформації у вигляді різноманітних графіків, схем, карт, діаграм, а також статеві-вікові "піраміди" населення, демографічна сітка тощо.

Завдання мають бути виконані як перед заняттями, так і в процесі самого заняття. Пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Практичні завдання з використанням Excel повинні бути самостійними без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтесь з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розмішуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvasik54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>